

Kennisintegratie COVID -19 gerelateerd onderzoek op het terrein van preventie & zorg en brede maatschappelijke vraagstukken

Werkdocument, opgesteld door 5.1.2e d 14 12 2020

Contactgegevens: 5.1.2e @rivm.nl / tel 5.1.2e

Dit werkdocument is bedoeld om relevante onderwerpen en gemaakte afspraken te bundelen als overdracht naar nieuwe projectleider.

Belangrijke aandachtspunten zijn **geel** gearceerd.

Samenstelling team:

Kernteam:

5.1.2e 5.1.2e, 5.1.2e 5.1.2e, 5.1.2e 5.1.2e (auteurs)

Overige direct betrokkenen

5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e 5.1.2e (adviseurs en meelezers)

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e / 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

Contactpersonen VWS en ZonMW:

5.1.2e 5.1.2e (VWS, tot eind nov?), 5.1.2e 5.1.2e (tijdelijk tot begin dec) 5.1.2e n
afwachting van opvolging 5.1.2e n januari)).

5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e 5.1.2e (ZonMW)

VWS is opdrachtgever voor RIVM en voor ZonMw.

KADER Opdracht en resultaat afspraken met VWS

Opdracht (dd 2020)

VWS heeft het RIVM gevraagd om resultaten uit COVID-19 gerelateerde onderzoeken op het terrein van preventie & zorg en brede maatschappelijke vraagstukken in periodieke rapportages te bundelen. VWS wilt graag dat deze onderzoeken in samenhang verder worden geanalyseerd. Resultaten en conclusies uit de verschillende onderzoeken worden voorzien van duiding door het RIVM. Daarop volgen concrete adviezen (gebaseerd op meerdere onderzoeken, of sector/doelgroep

15-12-2020

1

specifiek, of een combinatie hiervan) vanuit het RIVM die gebruikt kunnen worden in beleid. Uiteindelijk wordt toegewerkt naar een systematische overzicht van de effecten van de corona-maatregelen op het dagelijks leven van mensen/kwetsbare groepen.

Resultaat

Het RIVM levert periodiek een rapportage op over COVID-19 gerelateerde onderzoeksresultaten – op basis van het aangeleverde overzicht van ZonMw - op het terrein van preventie, zorg en brede maatschappelijke vraagstukken. Uiteindelijk wordt op basis van de rapportages toegewerkt naar één systematisch overzicht van de effecten/de impact van de corona-maatregelen op het dagelijks leven van mensen/kwetsbare groepen. Het gaat dus om een groeimodel waarin periodiek een overzicht wordt gepresenteerd van de nieuwste inzichten, en op termijn een totaalbeeld ontstaat van de maatschappelijke gevolgen.

Looptijd

Het project is gestart begin mei 2020. Door de aanhoudende pandemie is het project (tot nu toe) 2 keer verlengd: van eind november 2020 naar half maart 2021 en van half maart 2021 naar eind december 2021. Het project is een onderdeel van de gedragsunit olv 5.1.2e 5.1.2e.

Oplevering producten: rapportages en totaal overzicht

a. Rapportages

Opleverdata in 2020: 15 mei, 29 mei, 11 juni, 2 juli, 23 juli, 31 aug, 24 sept, 5 nov

In het najaar 2020 is nog met VWS over de opleverdata 2021 gesproken: 25 febr en 18 mrt, uitgaande van een einddatum van het project in maart 2021. Inmiddels is de einddatum naar eind 2021 verschoven.

De opleverdata van de rapportages in 2021 moeten daarom opnieuw vastgesteld worden. De eerst volgende oplever datum zal zijn eind januari, gezamenlijk met de producten van de gedragsunit (zie onderstaande mail van 5.1.2e

Ter info mail van 5.1.2e dd 19 nov.

Hi,

Gisteren met 5.1.2e gesproken. 5.1.2e stelt voor om de beleidsrapportage die gepland staat op 14 januari wat naar achteren te schuiven (def. medio februari) en dat de eindrapportage te laten zijn van de opdracht die op 31 maart afloopt. Gezien onze planning komt dat wel goed uit, want dan kunnen we én ronde 9 vragenlijst én ronde 9 interviews goed meenemen.

Ik zag dat 5.1.2e ook naar een andere datum kijkt, eind januari. Is niet erg toch?

Vriendelijke groet,

5.1.2e 5.1.2e

b.Totaal overzicht -> matrix

In maart 2021 zou tevens het totaal overzicht (de matrix), als eindproduct gepresenteerd worden. Met 5.1.2e is in december afgesproken dat 5.1.2e hier begin januari opnieuw/ definitief afspraken over maakt met VWS.

(zie ook bij data visualisatie)

AFSPRAKEN OVER VORM EN INHOUD**Algemeen rapportages**

- De informatie blijft in één document staan, met een gebruiksvriendelijke inhoudsopgave om het zoeken gemakkelijker te maken (PDF). Met name op verzoek van VWS en ZonMw wordt teruggekomen op deze afspraak en zal voor rapportage nr 9 bijlagen 3 en 4 in een apart document worden geplaatst.
- De samenvatting is zo opgesteld dat de lezers mee genomen worden in een verhaal. Er is verbinding tussen de losse onderdelen.
- Per rapportage (starten vanaf nr 5) max 5 belangrijke punten in een overzicht bij elkaar zetten, indien het een toegevoegde waarde heeft.
- De samenvatting gaat over de nieuwe onderzoeksrapportages.
- Per rapportage is er ook een vooruitblik naar onderzoeksresultaten die verwacht worden op korte termijn en er wordt ene signaal gegeven dat thema's/doelgroepen die nog onderbelicht zijn/blijven.
- De informatie wordt toegankelijk gemaakt voor publiek op de website (a la kort cyclische rapportages indirecte effecten). Houd daarbij de hoofdboodschap goed in de gaten ten opzichte van de integrale rapportage.
- Per 22 oktober staat de informatie op <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/onderzoek/preventie-zorg-maatschappij>
- en met daarbij de meest recente rapportage.
- We zijn begonnen met publicatie van nummer 7.
- Op de website is een oproep toegevoegd over aanleveren van onderzoeksresultaten aan ZonMw. Dit in afstemming met 5.1.2e
- Een Engelse vertaling van de samenvatting tzt en eventueel een artikel publiceren? Wens van 5.1.2e maar nog geen besluit over genomen.

Inhoud rapportages

- ZonMw levert wekelijks/twee wekelijks een update inventarisatie COVID-19 onderzoeken op het terrein van preventie & zorg en brede maatschappelijke vraagstukken. 5.1.2e stuurt het vanaf december naar het kernteam.
- De update van de lijsten worden door het kernteam besproken: is het duidelijk, weging van de scope van de opdracht etc. Op basis hiervan is weer contact met ZonMw en wordt de lijst zonodig aangevuld, aangepast. (zie hieronder de kwaliteitscriteria)
- De lijsten worden intern doorgestuurd naar belangstellende collega's. Zie bij interne communicatie.

Kwaliteitscontrole op te nemen onderzoeken in de rapportage:

- Positieve criteria zijn goede steekproefgrootte, panel voor wetenschappelijke doeleinden, representativiteit, wetenschappers betrokken, theorie als basis, herhaalde metingen.
- Lagere kwaliteitsscores komen voort uit de criteria kleinere steekproef, niet representatief, commercieel onderzoek, experimenteel, ouder, lokaal.

Hoewel we nog wel steeds globaal kijken of een rapport of artikel voldoende wetenschappelijk is, hebben we gaandeweg de criteria wel weer wat losgelaten. Eén van de redenen daarvoor was dat we onszelf de vraag stelden wat is een goede steekproefgrootte? Zeker voor kwalitatief onderzoek is dit soms lastig te bepalen. En daarnaast kunnen lokale studies juist ook heel interessant zijn en hoeven niet meteen van lage kwaliteit te zijn. Al moet je ze natuurlijk wel afzetten tegen resultaten van heel NL (we nemen die lokale studies dus wel op). Ook zijn we commerciële studies wel (weer) mee gaan nemen. Verder nemen we onderzoeken over doelgroepen waarover we nog weinig informatie hebben en die vaak ook lastig in beeld te brengen zijn (denk aan daklozen, sekswerkers, ongedocumenteerden) vaak wel mee, al gaat het daarbij vaak om kleinere aantallen en kwalitatief onderzoek. Tot slot hebben rapporten van gerenommeerde onderzoeksinstituten (zoals het SCP) voor ons een pré.

Wij maken eerder een afweging of het binnen onze scope valt. Omdat we in de samenvatting ook aangeven van welke bron het komt, kan de lezer (met de extra info in de tabellen) bepalen hoe goed ze de kwaliteit vinden.

Werkwijze totstandkoming rapportages, proces

- Op basis van de beschikbare onderzoeksresultaten maakt het kernteam een concept tekst. Een concept tekst als algemene samenvatting per onderzoek en een concept tekst als overkoepelende samenvatting.
- In overleg met de adviseurs worden de kernpunten en hoofdlijnen van de betreffende rapportage vastgesteld.
- Na verwerking hiervan wordt de concept tekst voor advies in de week van oplevering (uiterlijk de woensdagochtend) voorgelegd aan de meelezers. 5.1.2e 5.1.2e (gedragsunit/vragenlijst onderzoek) krijgt de concept rapportage in de cc toegestuurd.
- De feedback van de meelezers wordt verwerkt tot een definitieve concept tekst die voor akkoord naar 5.1.2e wordt gestuurd. Vaak op de dag van oplevering, een donderdag.
- Na verwerking van de feedback door 5.1.2e stuurt zij de rapportage naar VWS en ZonMw.
- Na verwerking feedback van VWS (en ZonMw) en akkoord van VWS kan de rapportage gepubliceerd worden op de website.

Vormgeving Rapportages

De kennisintegratie is vanaf nr 7 vormgegeven in het RIVM rapportenformat.

De werkwijze is als volgt:

- 5.1.2e 5.1.2e stuurt de wordversie van het rapport naar projectleider.
- Het kernteam plaatst de tekst in de wordversie van het rapport.
- Nadat VWS akkoord is met de tekst wordt de wordversie gestuurd naar 5.1.2e 5.1.2e.
- Hij zet het om naar een pdf -versie en stuurt het terug voor akkoord aan projectleider.

- Na akkoord maakt 5.1.2e er een toegankelijke versie van die op de website geplaatst kan worden.
- Communicatie (via 5.1.2e plaatst het rapport op de website, inclusief een toelichtende tekst. Concept toelichtende tekst wordt aangeleverd door projectleider.
- Vervolgens stuurt 5.1.2e weer een nieuwe wordversie als basis voor de volgende rapportage.

Het rapport staat vermeld in het rapportenoverzicht van het RIVM. 5.1.2e houdt dat in de gaten en wijzigingen gaan via het afdelingshoofd 5.1.2e en 5.1.2e

Data visualisaties (matrix)

Algemeen:

- Hou de context van de visualisaties goed in de gaten
- Wees dus precies in de toelichting bij de beelden
- Beperk je tot de hoofdboodschappen

Tijdlijn met corona maatregelen

- De tijdlijn wordt door 5.1.2e aangepast
- De tijdlijn per rapportage actualiseren

Matrix als totaal overzicht

- In eerste instantie was het idee: Per rapportage max 5 (nieuwe) onderwerpen / thema's / hoofdboodschappen in beeld brengen. Dat zou kunnen door gebruik te maken van 'donuts' en bij de donuts icoontjes te zetten, zodat het voor de lezer snel duidelijk is waar het over gaat. DIT UITEINDELIJK NIET ONTWIKKELD
-
- En als resultaat van het project (oktober / november) laten we een infographic ontwikkelen over de effecten (in hoofdboodschappen) van de COVID crisis en - maatregelen op gebied preventie, zorg en brede maatschappelijke vraagstukken.
- Dd okt: we laten een dummy maken en vullen dat met de nieuwe informatie uit nr 8. Kijken of dit voldoet aan wat VWS wil.
-
- De matrix moet nog als product worden aangemeld bij het communicatie loket via 5.1.2e. 5.1.2e heeft hierover ook al overleg gehad met 5.1.2e heeft antwoord nodig op de volgende vragen:
Belangrijke aandachtspunten daarbij zijn: Hoe de matrix moet worden aangeleverd hangt af van het product waarin deze moet worden opgenomen en dat is bij ons niet bekend (noch bij mij, noch bij 5.1.2e). Gaat het om een rapport en zo ja om wat voor een rapport (brief/ standaard/ luxe)? Is dit rapport al aangemeld in RIVMdoc en zo ja: wat is het rapportnummer? En als het niet om een rapport gaat: over wat voor een product hebben we het dan? Is dit al bij ons aangemeld en zo ja: wat is het ordernummer hiervan? Pas als ik (of 5.1.2e) weten waar de matrix in geplaatst moet worden, kan ik jou de aanleverspecificaties doorgeven.

Interne Overlegstructuur project

- Kernteam: wekelijks max een uur
  - o In de week van oplevering: dagelijks overleg afhankelijk van situatie en behoefte

- Kernteam met adviseurs: Ongeveer 2/3 weken voor oplevering
- Werkgroepje Visualisatie: 5.1.2e Frequentie afhankelijk van de situatie:

Samenwerking VWS en ZonMw

Na de oplevering van de rapportages vindt overleg plaats met VWS en ZonMw. Vaak kort na de opleverdatum en na het zogenaamde VWS KUCG overleg.

VWS plant de afspraken: VWS-ZonMw en RIVM. Deze overleggen hebben als doel om feedback te geven op de opgeleverde rapportage, afspraken te maken voor een volgende rapportage en om elkaar te informeren over interessante andere / aanpalende ontwikkelingen. De eerst volgende is gepland op 25 januari vanaf 15.30 uur (onder voorbehoud).

Van dit overleg wordt voor intern gebruik een afsprakenlijst gemaakt en rondgestuurd aan het kernteam, 5.1.2e en voor zover relevant ook aan anderen.

Hieronder de afspraken van het laatste overleg:

Gisteren (dd 9 nov) heb ik overleg gehad met VWS en ZonMw: 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e

Korte weergave van het gesprek. Dd 9 nov.

- 5.1.2e gaat zich weer volledig bezighouden met de HPV vaccinatie en dus niet meer dit Covid-19 dossier.
- 5.1.2e neemt vanaf nu voor een korte periode de taken van 5.1.2e over als overbrugging voor de komst van een nieuwe vaste beleidsmedewerker.
- Feedback rapportage nr 8: complimenten, weer veel informatie. 10 nov is er KUCG overleg. 5.1.2e stuurt gebundeld alle reacties ook vanuit KUCG retour. Hij zelf had nog een paar detail vragen over de inhoud.
- Wens van VWS en ZonMw is om **het rapport te gaan splitsen**: het wordt te omvangrijk waardoor de kern verloren gaat. Het voorstel is van de bijlagen een apart document te maken.
- De oplevering van rapport nummer 9 staat gepland voor 14 jan. Ik heb het signaal afgegeven om het eventueel naar eind januari te verplaatsen. **De frequentie voor de update van de ZonMw overzichtslijsten is vanaf nu om de 14 dagen: 16 nov, 30 nov, 14 dec en 4 jan.** Als er de komende periode resultaten van een belangrijk onderzoek beschikbaar komen, met eventueel persaadacht, dan zal er contact zijn tussen ZonMw, RIVM en VWS voor een eventuele 'nieuwsflits' tbv VWS zoals al eerder is afgesproken.
- Verlenging na eind maart 2021: 5.1.2e heeft hierover contact met 5.1.2e Signaal afgegeven dat dit ook consequenties heeft voor de inzet van ZonMw. 5.1.2e leemt dit op met 5.1.2e ivm beschikbare capaciteit.
- Dummy Matrix obv nr 8: voor eind november zal ik dit bespreken met 5.1.2e
- Mededeling ZonMw: VNG heeft plannen om een regionale monitor op te zetten over de effecten van Covid-19. Dit initiatief komt van de werkgroep onder leiding van 5.1.2e (werkgroep is vervolg op werkgroep 5.1.2e ZonMw is gevraagd dit te faciliteren. De plannen zijn nog in een begin stadium 5.1.2e stelt voor om tzt de resultaten van deze monitor mee te nemen in de Kennisintegratie. Ook 5.1.2e vindt dat een goed idee.
- Er staat een volgend overleg gepland voor **25 jan om 15.30 uur** (onder voorbehoud)

Interne RIVM afstemming

- Corona gedragsunit (5.1.2e) (Coronaliteratuur)
- Project indirecte effecten op zorg en gezondheid (5.1.2e) project loopt tot eind december 2020. *Niet meer van toepassing*
- C-VTV (5.1.2e) product is eind november 2020 opgeleverd. *Niet meer van toepassing*
- RIVM contactpersoon LOT C (5.1.2e)
- PSH GOR (5.1.2e)

De ZonMw lijsten met de inventarisatie van de onderzoeken worden intern doorgestuurd door projectleider aan: (5.1.2e), (5.1.2e) (5.1.2e) Coronaliteratuur (5.1.2e)

Begin december 2020 hebben (5.1.2e) verleg gehad over de afstemming tussen de rapportage kennisintegratie en het literatuuroverzicht opgesteld door de gedragsunit. **Conclusie van het gesprek is: a) met VWS opnieuw afstemmen wat de scope van beide producten is, ivm gedeeltelijke overlap en b) de interne RIVM afstemming intensiveren en daar in januari concrete werk afspraken over te maken.**

Er was 2-wekelijks overleg met (5.1.2e) half uurtje, per okt niet meer. Doel was: interne afstemming oa over oplevering rapporten en inhoud. *Niet meer van toepassing*

(5.1.2e) (5.1.2e) was de inhoudelijk intermediair tussen C-VTV en de kennisintegratie. C-VTV is eind november opgeleverd.

Externe communicatie

De rapportage is op verzoek verspreid aan derden. Zie hiervoor de externe verzendlijst lijst (projectdossier 4.1 communicatie). Dit is gebeurd tot en met nr 6. Vanaf nummer 7 staan de rapporten op de website. De mensen op de verzendlijst krijgen een bericht via projectleider zodra er weer een nieuwe rapportage is gepubliceerd.

Publicatie nieuwe rapportage via website:

VWS en ZonMw krijgen hierover bericht, evenals (5.1.2e) en Kernteam.

Openstaande acties, overig

a. Info van (5.1.2e) over (5.1.2e) (5.1.2e) (VWS)

Vanmiddag nam (5.1.2e) (5.1.2e) contact met mij op. Zij is samen met (5.1.2e) (5.1.2e) bezig met een opdracht voor VWS 'Kennisintegratie COVID-19 strategie thuiswonende ouderen'. Zij willen graag van onze ervaringen leren over hoe wij omgaan met het wegen van uiteenlopende informatiebronnen van zeer verschillende insteek, methode en kwaliteit.

Contact loopt via (5.1.2e)

b. **Archivering conform C-ARVE**

- c. Het RIVM is het project C-ARVE gestart om alle informatie rond de COVID-19 trajecten goed te archiveren. Tot nu toe is alles in het projectdossier opgenomen. Maar is niet bekend of daarmee voldaan is aan de randvoorwaarden uit het C-ARVE traject.
- d. Dit zal in afstemming met 5.1.2e nader onderzocht moeten worden.